

Получено в ИФ
№ 10.07.2025г.

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“

Област на висше образование: **5. Технически науки**

Професионално направление: **5.13. Общо инженерство**

Научна специалност: **Ергономия и промишлен дизайн**

Автор на дисертационния труд: **маг. инж. дизайнер Радка Йорданова Йорданова**

Тема на дисертационния труд: **Съвременни интерпретации на детското облекло с преобразуване на конструкцията му за игра**

Член на научното жури: **доц. д-р инж. Радка Петрова Атанасова, ТУ-София**

Заповед № ОЖ-5.13-19/12.06.2025 г. на Ректора на ТУ-София

1. Актуалност на изследователската проблематика

Дисертационният труд е по актуална тематика, защото отразява нарастващата нужда от функционален дизайн, който съчетава комфорт, естетика и стимулиране на детската активност чрез трансформируеми и интерактивни елементи. Темата отразява интереса към интегрирането на функционалност и забавление в дизайна на детското облекло, съобразено с нуждите на съвременното дете. Тя съчетава иновации в конструкцията с игрови елементи, което подкрепя креативното развитие и активността на децата. Освен това, темата отговаря на съвременните тенденции в устойчивата мода и мултифункционалния дизайн.

2. Степен на познаване състоянието на проблема и творческа интерпретация на литературния материал

Докторантът демонстрира задълбочено познаване на съвременните теоретични постановки в проучваната интердисциплинарна област, която обединява знания и подходи от областите на модния дизайн, ергономията, конструирането и технологията на шевни изделия. Авторът систематизира и критично анализира актуална научна литература на международно равнище, като очертава основните тенденции и проблемни зони. Творческата интерпретация на литературния материал показва способност за формулиране на оригинални изследователски въпроси и приложими дизайнерски решения. Подходът към изследването свидетелства за аналитично мислене и съчетаване на теория и практика в контекста на съвременното детско облекло.

3. Съответствие на избраната методика на изследване и поставената цел и задачи на дисертационния труд с постигнатите приноси

Избраната методика на изследване е в пълно съответствие с целта и задачите на дисертационния труд, като осигурява логическа последователност между теоретичния обзор и практическата реализация. Постепенното преминаване от етнографски анализ към съвременни дизайнерски практики демонстрира интердисциплинарен подход, обоснован с аргументирани избори на средства и подходи. Формираната хипотеза е

адекватно проверена чрез творческа интерпретация и реализация на концепцията за облекло-играчка. Постигнатите резултати и приноси показват методологическа издържаност и иновативност, отговарящи на съвременните изисквания в сферата на модния дизайн и детското облекло.

4. Научни и научноприложни приноси на дисертационния труд

Представеното от Радка Йорданова изследване предлага приноси в областта на ергономията и промишления дизайн чрез реализиране на концептуално-конструктивна трансформация в детското облекло. Изложението и направените изводи в дисертационния труд и публикациите към него ми дават основание да приема формулираните в дисертацията приноси определени като *научно-приложни приноси, свързани* с: 1) Анализирани и систематизиране на характерните кройки на горните и връхни дрехи от българското народно облекло, чийто конструктивни елементи могат да бъдат подходящи за интегриране в дизайна на съвременно детско облекло; 2) Анализ и синтез на производителите на детски горни и връхни дрехи на българския пазар към 2025 г.; 3) Анализ и синтез на основите на мултифункционалността като тенденция при дизайна на (детското) облекло и аксесоари; 4) Изследване и систематизиране на видовете трансформации при облеклата; 5) Изследване и класификация на видовете меки играчки по четири критерия; 6) Извеждане на теоретична дефиниция на ново понятие- „детско яке-играчка“/“детско облекло-играчка“; и *приложни приноси*, свързани с 1) Създаване на иновативен, авторски модел за кроене на мултифункционален дизайн продукт; 2) Дефиниране и реализиране на ясно обособени принципи за стилизиране на даден образ от реална до асоциативно-абстрактна форма; 3) Дефиниране и реализиране на 6-етапен алгоритъм за трансформиране на детско яке в мека играчка; 4) Извършване на оценка на основния разход от гледна точка на материали, консумативи и труд, което дава основание за изчисляване на себестойност и пазарна цена на готовото изделие.

5. Преценка на публикациите по дисертационния труд

Радка Йорданова е представила 4 публикации, свързани с дисертацията. Всички публикации са на български език и са публикувани в томовете от Научната конференция с международно участие „Съвременни технологии в културно историческото наследство“, УИ Технически университет. Представените публикации от Радка Йорданова Йорданова напълно покриват изискванията за придобиване на образователна и научна степен "Доктор" в ПН 5.13. Общо инженерство.

6. Мнения, препоръки и бележки.

Нямам критични забележки. Дисертацията е написана на високо ниво.

7. Заключение

След като се запознах с представените в процедурата дисертационен труд и придружаващите го научни трудове и въз основа на направения анализ на тяхната

значимост и съдържащи се в тях научно-приложни и приложни приноси, **потвърждавам**, че представеният дисертационен труд и научните публикации към него, както и качеството и оригиналността на представените в тях резултати и постижения, отговарят на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за приложението му и съответния Правилник на ТУ-София за придобиване образователната и научна степен „доктор“ в научната област 5. Технически науки и професионално направление 5.13. Общо инженерство, от кандидата Радка Йорданова Йорданова. В частност кандидатът удовлетворява минималните национални изисквания в професионалното направление и не е установено плагиатство в представените по конкурса научни трудове.

Въз основа на гореизложеното, **препоръчвам** на уважаемото научно жури да присъди на Радка Йорданова Йорданова образователна и научна степен „доктор“ в научна област 5. Технически науки и професионално направление 5.13. Общо инженерство.

10.07.2025 г.

Член на научното жури:

/ доц. д-р инж. Радка Атанасова /

STATEMENT

on the dissertation work for acquiring educational and scientific degree “Doctor”

Scientific field: **5. Technical Sciences**

Professional field: **5.13. General engineering**

Scientific speciality: **Ergonomics and Industrial Design**

Author of the dissertation: **MSc. des. Radka Yordanova Yordanova**

Topic of the dissertation: **Modern interpretations of children's clothing with transformation of its construction for play**

Member of the scientific jury: **Assoc. Prof. Dr. Eng. Radka Petrova Atanasova, Technical University of Sofia**

Order № OЖ-5.13-19/12.06.2025 of the Rector of Technical University of Sofia

1. Relevance of the research problem

The dissertation addresses a highly relevant topic, reflecting the growing need for functional design that combines comfort, aesthetics, and the stimulation of children's activity through transformable and interactive elements. The subject highlights the increasing interest in integrating functionality and play within children's clothing design, in alignment with the needs of the contemporary child. It merges constructional innovation with playful components, thereby supporting children's creative development and engagement. Furthermore, the topic corresponds to current trends in sustainable fashion and multifunctional design.

2. Knowledge of the state of the problem and creative interpretation of the literary material

The PhD student demonstrates an in-depth understanding of contemporary theoretical frameworks within the studied interdisciplinary field, which integrates knowledge and approaches from fashion design, ergonomics, garment construction, and sewing technology. The author systematically and critically analyzes up-to-date scientific literature at an international level, outlining key trends and areas of concern. The creative interpretation of the literature reflects the ability to formulate original research questions and applicable design solutions. The research approach evidences analytical thinking and a coherent integration of theory and practice in the context of contemporary children's clothing.

3. Correlation of the chosen research methodology and the set aim and objectives of the dissertation with the achieved contributions

The chosen research methodology is fully aligned with the aims and objectives of the dissertation, ensuring a logical progression from theoretical overview to practical implementation. The gradual transition from ethnographic analysis to contemporary design practices demonstrates an interdisciplinary approach, supported by well-justified selections of methods and tools. The formulated hypothesis is appropriately tested through the creative

interpretation and realization of the concept of garment-as-toy. The achieved results and contributions reflect methodological rigor and innovation, meeting contemporary standards in the fields of fashion design and children's clothing.

4. Scientific and applied contributions

The research presented by Radka Yordanova offers valuable contributions to the fields of ergonomics and industrial design through the implementation of a conceptual-constructive transformation in children's clothing. The dissertation, along with its associated publications, provides a well-structured exposition and substantiated conclusions that justify the recognition of the contributions as *scientific-applied*, specifically related to: 1) The analysis and systematization of characteristic patterns of upper and outer garments from traditional Bulgarian clothing, whose structural elements may be suitable for integration into the design of contemporary children's wear; 2) The analysis and synthesis of producers of children's upper and outer garments on the Bulgarian market as of 2025; 3) The analysis and synthesis of the foundations of multifunctionality as a trend in the design of (children's) clothing and accessories; 4) The study and systematization of types of garment transformations; 5) The study and classification of types of soft toys based on four criteria; 6) The development of a theoretical definition for a new concept—"children's jacket-toy" / "children's garment-toy." The *applied contributions* include: 1) The creation of an innovative, original cutting model for a multifunctional design product; 2) The definition and implementation of clearly articulated principles for stylizing a given image from realistic to associative-abstract form; 3) The definition and realization of a six-stage algorithm for transforming a children's jacket into a soft toy; 4) The evaluation of key production costs in terms of materials, supplies, and labor, which provides a basis for calculating the cost price and market value of the final product.

5. Publication activity

Radka Yordanova has presented 4 publications, contact the dissertation. All publications are in Bulgarian and are published in the volumes of the Scientific Conference with international participation "Modern Technologies in Cultural and Historical Heritage", Technical University Publ. The publications presented by Radka Yordanova fully meet the requirements for acquiring the educational and scientific degree "Doctor" in Professional field 5.13. General Engineering.

6. Critical comment and questions

I have no critical remarks. The dissertation is written at a high level.

7. Conclusion

Having reviewed the dissertation submitted as part of the procedure, along with the accompanying scholarly works, and based on the analysis of their significance and the scientific-applied and applied contributions contained therein, I hereby confirm that the submitted dissertation, the related scientific publications, as well as the quality and originality

of the results and achievements presented, meet the requirements of the Law on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria (LDASRB), its Implementing Regulations, and the relevant Regulations of the Technical University of Sofia for the acquisition of the educational and scientific degree "Doctor" in the scientific field 5. Technical Sciences and the professional field 5.13. General Engineering, by the candidate Radka Yordanova Yordanova. In particular, the candidate meets the minimum national requirements for the relevant professional field, and no instances of plagiarism have been identified in the scientific works submitted for the procedure.

Based on the above, I recommend the esteemed scientific jury to award Radka Yordanova Yordanova the educational and scientific degree of "Doctor" in scientific field 5. Technical Sciences and professional field 5.13. General Engineering.

10.07.2025 г.

Member of the scientific jury:

/ Assoc. Prof. Dr. Eng. Radka Atanasova /